

TALOUSARVIOALOITE 327/2012 vp

Määrärahan osoittaminen kansanopistojen toimintaedellytysten turvaamiseen

Eduskunnalle

Kansanopistojen valtionosuusperuste on opiskelijaviikko. Valtionosuudella katetaan noin puolet kansanopistokoulutuksen kustannuksista, ja loppuosa katetaan pääosin opiskelijamaksuin. Vuoden 2011 budjetissa kansanopistoille osoitettiin valtionosuutta 295 000 opiskelijaviikkoa ja varattiin 1,35 miljoonaa euroa erityisten kohderyhmien opiskelijamaksuja kompensoiviin opintoteliavustuksiin. Opintoseteleiden avulla erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja maahanmuuttajien opiskelumahdollisuudet parainivat.

Syksyllä 2011 budjettiriihessä vapaan sivistystyön määrärahaa leikattiin 8,8 miljoonaa euroa, josta 2,95 miljoonaa euroa kohdistui kansanopistoihin. Opiskelijaviikkojen määrä putosi noin 800 vuosiopiskelijan verran. Opintoseteleihin varattu määräraha lähes puolittui. Koska lukuvuosi 2011—2012 oli jo aloitettu, menossa olevia koulutuksia ei voitu keskeyttää. Leikkauspaine on nyt siis siirtynyt kaksinkertaisena jo alkaneeseen lukuvuoteen 2012—2013. Vuoden 2013 talousarvioesityksessä kansanopistojen suoritemäärä ja opintoteliavustus esitetään pi-

dettäväksi leikatulla tasolla, mikä ajaa kansanopistot kestävämpään tilanteeseen.

Kansanopistot järjestävät vuonna 2012 vapaan sivistystyön koulutusta arviolta yli 330 000 opiskelijaviikkoa, ja valtio tukee nyt vain 265 000 kansanopistoviikon järjestämistä. Samalla kansanopistojen odotetaan hallitusohjelman mukaisesti panostavan entistäkin enemmän erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja maahanmuuttajien koulutukseen. Kansanopistoilla on nyt paine nostaa opintomaksuja samalla kun tärkeä ja hyväksi todettu opintoteliäjärjestelmä romuttuu.

Kansanopistojen toimintaedellytysten turvaamiseksi valtionosuusperuste ja opintoteliämääräraha pitää palauttaa vuoden 2011 tasolle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2013 talousarvioon momentille 29.30.30 lisäyksenä 5 000 000 euroa kansanopistojen toimintaedellytysten turvaamiseen.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2012

Aila Paloniemi /kesk